

ב א מיי פ"ו מהלכות
מאכלות אסורות ה"ו ז
סמך לאזן קמח קמח טושי"ע
י"ד פי קמח טושי"א:
בא ב מיי שם ופתי"ש שם
ה"ו כל סמך לאזן קמח
טושי"ע י"ד פי קמ טושי"ע
א ופי קמ טושי"א:
ב ג מיי שם פ"ו הלכה ז
סמך שם טושי"ע י"ד
שם טושי"ע ופי קמ טושי"ע
ז:

ב ד מיי פ"ח מהלכות
מעשה קדושות הלכה
ז:

ב ד מיי שם הלכה טו:
ב ו ד מיי פ"ח מהלכות
מירות הלכה ג:

תורה אור השלם

1. כל דבר אשר יבא באש
מעבירו באש וטהרו אך במי
נדה ויתקח וכל אשר לא
יבא באש מעבירו במים:
במדבר לא כג

2. כל אשר יגע בבשרה
יקדש ואשר יזהו מוקדמה על
הבגד אשר יאזן ויהי עיניו
הכבש במקום קדוש:

יקרא ו כ
3. כל ימי נזרו מכל אשר
יעשה מגפן ותין מתקצינים
ועד וג לא יאכל:

פ"ה הרא"ש

נפקא ליה מגיעולי עובדי
כוכבים. פליית איסור לבי
דחין דטעמא בעלמא ואמר
רחמנא לן אשר יבא באש
העבירו במים. דבכל התורה
נותן טעם לפגם מותר דבש
בתרא דע"ז גמר בנבלה
הראיה לגר קדוה נבלה
ושאניה ראיה לגר אינה
קדוה נבלה. לקדוה בת יומא
דלאו נ"ל לפגם הוא קדוה
בת יומא נמי א"א דלא פגמה
פורתא. וכי היכי דבפגם
מורבה שריא רחמנא דגלי
רחמנא בנבלה ה"ה במועטת
הוא שחזר בו הכתוב. א"ל
רב אחא בריה דרב אידי לרב
אשי. מכדי לר"ע שמעי' ליה
באיסור ובשר היתיר מצטרף
לאיסור ובשאר איסורי לא
איירי מדי. לר' יוחנן פריך
דאמר לו איסורי' שאתי
אין היתר מצטרף לאיסור
חזן מאיסורי נזיר. מניל אה.
מדרבנן (מרבנן ב"ר מלמדי' נרד"ע)
נמי (גימא) [ס"ל] הכי לענין

היתר מצטרף לאיסור: משום
דהוי כחמור ונזיר ב' כתובים
הבאים חמור ואין מלמדי'.
שאם פסולה היא החטאת
כגון פגול או נותר. ואם כשרה
היא תאכל כחמור שבתן.
ה"ו ר"ח שלמי' ביום ראשון
שנגעו בחטאת. ואם ביום
שני נגעו בחטאת ליה תאכל
החטאת כי אם עד הלילה.
ובהיתר מצטרף לאיסור איירי

כגון שנדבק שומן בן זו לזו
דלעטם כחמור. ונ"ל כיון שהדבר שקול מסתברא טפי לאיסור טעם כעיקר מהיתר מצטרף לאיסור. וכן לעיל
דבכ"ר ילפי' מגיעולי עובדי
כוכבים כל איסורים שבתורה
ולא מוקמי' לה לכיות כבדי
א"פ דלהא לא איצטריך קרא
כל שיעורי איסורים הלכה

למשה מטיני. ואי תקשי לך נוקמה לטעם כעיקר יהיה חטאת וגיעולי עובדי כוכבים ב' כתובים הבאים כאחד. והיתר מצטרף
גיליף בכל איסורים מנזיר. ונ"ל כיון שהדבר שקול מסתברא טפי לאיסור טעם כעיקר מהיתר מצטרף לאיסור. וכן לעיל
דאי לאו דשמעי' ר"ע ממקום אחר טעם כעיקר הוה מוקי משרת לטעם כעיקר ולא להיתר מצטרף לאיסור. ורבנן תיפוק
ליה היתר מצטרף לאיסור מחטאת לדידהו לא הוי ב' כתובים הבאים כא'. ובספריים היה כתוב ורבנן לניט' לפגם הוא
דאחא. וא"א ליישב ולא ציינו שנסאר טעם לפגם בקדשים דאמרי' בובחים פרק דם חטאת כל יום נעשה (פגול) [גיעולי]
לחבירו אלמא דטעם לפגם שרי בקדשים וה"ו במקצת ספריים. ורבנן לטעם כעיקר הוא דאחא ומצרך צריכי דאי כ' רחמנא
חטאת הוה אמינא נזיר לא אתי מיניה. (נויר) דחולין מקדשים לא ילפינן ואי כתב רחמנא נזיר ה"א חטאת מנזיר לא ילפינן
משום דחמור איסורי' (שבתורה) דאפילו חרצן אסר רחמנא והא דאמרי' לעיל רבנן ילפי' כל איסורים שבתורה. מנזיר. ולא
אמרי' שאני נזיר דחמור איסורי' אחטאת קא סמיך דאתי מביניה. ור"ע אמר לך א"כ ליכתוב רחמנא גבי נזיר וליהו קדשים
מניה. ולית ליה לר"ע הך סברא דנזיר חמור הלכך הוה להו ב' כתובים הבאים כא' ויש ספריים שכתבו בהו רבנן לטעם
כעיקר (ל) הוא דאחא ונ"א א' להיתר מצטרף לאיסור. פי' ומינה לא ילפי' בעלמא דחולין מקדשים לא ילפי': והא מצרך
צריכי ליה כתב רחמנא גבי חטאת ה"א וכו'. ופריך לר"ע דאמר נזיר חטאת ב' כתובים הבאים כא'. ומשני ר"ע אמר
לך לכתוב רחמנא בנזיר וכו' ואפי' ל"ג והא אלא ומצרך צריכי יש לפרש רבנן משיבין כן לר"ע ובפ' אלו עוברין גרס
רבנן מצרך צריכי. ור"ע למאי צריכי בשלמא נזיר מחטאת לא גמרינן דחולין מקדשים לא גמרי' אלא חטאת גיליף מנזיר.
ורבנן מצרך צריכי חטאת להיתר מצטרף לאיסור וחולין מקדשים לא ילפי' ומשרת ליתן טעם כעיקר ומכאן אתה דן לכל
התורה כולה. ובפרקי דהרשב"א חטאת ליתן טעם כעיקר והיינו כסוגיין דשמעתין ולא כהני דפרק אלו עוברין:
אלא הא דתניא כל אשר יעשה מגפן היין וכו'. ואע"ז דדרשנין ליה בריש פרקן לכלל הכא דריש ליה מכל ואפי' מאן
דלא דריש ליה כל מכל דרשנין ועוד דרבי עקיבא דריש כל בפסחים: היתר ואיסור בבת אחת אבל בזה אחר זה אפילו
כבדי אכילת פסח:

מגיעולי עובדי כוכבים. וצפסחים (דף מד: ושם) יליף מנזר
בחלב ובכאן ומקרא לומר מגיעולי עובדי כוכבים
והקשה ה"ר יוסי איש ירושלים מה לגיעולי עובדי כוכבים שכן אין
היתר (מנטרף לאיסור) ותימן דבכולהו כלי מדני' הנרין הכתוב
הגעלה אף לאותן שנזלעין מיין
דלמסרו נזירי שרלל להשתמש בהן
דקרא בכולהו כלים כתיבי ואותן כלים
שהמדינים בשלו בהן יין הוי אסורי
לנזירי שרלל דלכולם אמר רחמנא
מעבירו בשלם:

נותן מעם לפגם מותר. כדלמרינן
צפ' צמרא דע"ז (דף טו:)
נצילה שאינה ראויה לגר אינה קרויה
נצילה והכל הכתוב אסור:

דלאן נותן מעם לפגם הוא ולרבנן
דאמרי' חידוש הוא או אפשר
דלא פגמה [פורתא]. והוה ליה למימר
כי היכי דפגמו מרובה שרי רחמנא
אפי' פגם מועט נמי שרי:
לר"ע נמי דמוקי להאי משרת
לדותר **מצטרף איסור**
אימא מכאן אתה דן לכל [ובו]. ואמאי
קאמר לעיל חזן מאיסורי נזיר:

שאם פסולה היא תפסל. פירוש
שלמים שנגעו בחטאת אם
החטאת פסולה צפיגול צנומא² גם
השלמים נפסלו: **תאב"ז.** זאת נצלעה:³
כחומר שזה דהיינו לזכרי כהונה ולפנים
מן הקלעים וליום ולילה כדון חטאת
ולספריים דגנסי כחומר שזהו משמע
דיש חומרא שלמים שאינה בחטאת
ותמלסא כגון שנשחטו השלמים ותמול
דזמן השלמים עד [הלילה] ולא יותר
והחטאת שנשחטה היום וזמנה כל
הלילה ועמה תאכל החטאת כחומר
השלמים הרי גלי רחמנא בחטאת
דהיתר מצטרף לאיסור דמי לא עסקינן
דנצלע חזי זית שזמן צנון חזי זית
שלמים שהרי להכי איצטריך דלטעם
כעיקר הא כבר ילפי' מגיעולי עובדי
כוכבים כלי איסורים: [ב] ה"ג ורבנן
מנכר צריכי כו': אלף הא דלמילא
מכל אשר יעשה מגפן היין. ואע"ז
דרשנין ליה לעיל (דף לז:)
ופטר הכא דריש מדכתיבי מכל אפי'⁴
למאן דלא דריש כל מכל דריש [א]
מנין אף ר"ע דריש [מכלן]:
היתר איסור. חזי זית מכלן וחזי
זית מפת צידת דוקא:
אפילו⁵ זית אחר זה. ונצלע שיהא
צנון כדי אכילת פסח:

כהנא אלא הא דתניא³ מכל אשר יעשה
שהו מצטרפין זה עם זה לר"ע השתא
מבעיא א"ל היתר לאיסור בבת אחת
לאיסור לאיסור בזה אחר זה ור"ש
דלית

הצאין כאחד וינהו דמילך צריכי דאי כתב רחמנא גבי חטאת דהיתר מצטרף לאיסור נזיר לא אתי מיניה משום דזמיר כדלמרי' צפ' גיד הנשה (חולין נט:)
אלף מהדער כתב רחמנא חטאת ש"מ משום דהוי שני כתובין הצאין כאחד לתרתי לשיני דכפרישית: א"ל היסר מצטרף לאיסור. כשנותנו
צפיו צבת אחת אכל צוה אחר זה לא. אכל איסור לאיסור אפי' אכל חזי זית ונצלו וחזר ואכל חזי זית של איסור אחר הרי זה מצטרף:
וכי

אסרה תורה אלא קדירה בת יומא. שפילם זה עסי' היום, אכל ציטל זה אמתול כבר הפי' זה טעמו צלית לילה וזו
כשפולטו צמנשלו אית אלף לפגם (ע"ז טו:). דלא פגמה פורתא. מטעם הכלי נפגמה הלעילע. **מדרבנן נשמע**
לר"ע. לר' יוחנן פריך דלמך לעיל כל איסורים שבתורה אין היתר מצטרף לאיסור חזן מאיסורי נזיר ואוקומנא כר"ע. מביי לר"ע
שמעינן ליה דלמך צאיסורי נזיר היתר מצטרף לאיסור ובשאר איסורי לא איירי מדי, ור' יוחנן אמאי לא אמר דכי היכי דלית ליה
ליה צאיסורי נזיר אית ליה נמי בשאר איסורי, הא ממאי דשמעינן להו לרבנן צטעם כעיקר מנין למשמע מיה נמי דעמיה דר"ע
ביתר מצטרף לאיסור (שם). לאו אמרי רבנן כו'. וקא אמרי נמי הכי בשאר איסורי, לר"ע נמי דמפיק לה היתר מצטרף
לאיסור איכא למימר נמי דלית ליה מכלן אהך דן לכל התורה כולה (שם). א"ל. כיון דמוקי ליה דר"ע להיתר מצטרף לאיסור לא
מנין למימר מכלן אהך דן (שם). משום דהוה נזיר וחטאת כו'. דכדכופא אחריתי נמי כתבה רחמנא ושי כתובין הצאין כו',
מנהו (שם). יכול אפילו שלא בלע. הנוגעת זה ממנה קאמר רחמנא יקדש (שם). עד שיבטל בבשרה. כגון בהתקף שומן
תעלות וכן ממנו ז' של שלמים ונגעו נג, ומכאן אט למדיס היתר מצטרף לאיסור תקדשים, ואין ללמוד מכאן טעם כעיקר, שאין
זה טעם אלא ממש (ובחים צז:). להיות כמורה. הנוגע זה ונעל ממנה (חולין צט:). שאם פסולה היא. אם פסולה היתה
התעלת, כגון פיגול או פסול אחר, תיפסל. לך זו שנלגה ממנה, ואם כשרה. התעלת, תאכל כחמור שבה. מהינא ליועלת
היתנה לאסור צלפילה אלף חמור שבה. כחומר התעלת שנלגה צה, לפנים מן הקלעים ולזכרי כהונה ולילה אהך. שהיי ים
זה צ' מינן אהך חמור ואהך קל וכולה הולכת אהך חמור, אלמנא היתר מצטרף לאיסור (פסחים סו: וכו"ז חולין שם). ורבנן
ילפס מתניה ש"מ דוקא הני קאמר (פסחים שם). נזירי מקדשים לא ילפינן. חולין להחמיר לא גמרי מנין מקדשים, דנין
קדשים להיתר חמור (שם) ונשי' בגמ' גירסא אחרת, ורשי' (שם). לימד על איסורי נזיר שהן מצטרפין. ומלכיליהו לתרניס
אזין צמדל אכילה לימד שמצטרפין (שם). השתא י"ל היתר מצטרף לאיסור. ל"ל דכתב רחמנא קרא להכי (שם).

(ח) חולין ז"ל ורבנן משנת לטעם כעיקר הוא דלמך ותעלת להיתר מצטרף לאיסור וכו"ה צפסחים מה:

(א) ע"ז טו: עה: ע"ש צפסחים
מד: ע"ש. ט: (ה) [קדושין כו'.
וש"ז]. א. חולין ז"ל. צפסחים מה.
ובחים ז"ל. ד) [צפסחים מה.
ע"ש]. ט. [שבתות טו:]. א. עיין
א"מ. ז"ל ללמסורו פי' א"מ,
(ח) [נשי' חזק' צפסחים מד: ד"ה
אלף].

נוסחת הרבי"ן

[א] דלר' עקיבא: [ב] כ"י כמוב
כאן גליין ר"ע אמר לך כו'
ודפדפת נזיר חמור איסוריה
דלמסור צנו ומלך ויש צו
איסורים הנהיב קדשים נמי אית
צנו איסורים הנהיב כגון פיגול
ועומר תבוב צפסחים כו':
[ג] המבויס: [ד] להאי ורבנן
מיפוק להו אלף ה"ג ורבנן
מלךר' לריבי כלומר רבנן כו':
[ה] וקא אמרי ליה:

הגהות הרב"ח

(א) גמ' אמר ליה התם נמי
חידוש הוא: (ב) שם מכל
אשר יעשה מגפן היין
המצרנים ועד זג לימד על
איסורי נזיר שכן מצטרפין זה
עם זה השתא י"ל לר'
עקיבא היתר מצטרף:
(א) רש"י ד"ה כמוב צפסחים
וכי' צבשר חטאת מצושלת
בבשר שלמים חי דלפילו
וכי' לשאר איסורין שבתורה
הנהו מלךר': (ג) ד"ה ואת
דלא גבשי להאי אלא ורבנן
צריכי וכו' כלומר רבנן:
(ד) ד"ה אלא למהו גבי נזיר
ולמי קדשים מיניה דהא כל
איסורי:

הגהות מהר"ב

[א] רש"י ד"ה כמוב וכו'
לפגם הוא דלמך כו' ותעמת
בה טעם יקדש. י"ב ע"י
א"מ: [ב] תר"ה ה"ג ורבנן
וכי' א"ז ק"ע דריש מכל.
י"ב ע"י א"מ:

הגהות התוספות

1. צפ"א אף. 2. ז"ל אלו צנומא.
3. מ"ל מכלל זאת הוצענו
כחומר שבה. 4. ז"ל דלפילי.
5. צפ"א איתא ופילו בוא"ז
והכל דיבור אחד עם שלפניו.

מוסף רש"י

מגיעולי עבדי' קדירה
שפילם זה הכרי ויבשחור
שיבטל ומבשל זה הוא מנעלת
צליעתה לתוך של שרלל. גיעול
לשון מקחל ופולט. והסוד
אסרינו צמנשה מדין (במדבר
לז) כל דבר אשר יבא באש,
דהיינו יורות וקומקוטסין על
ויבטל כהן שממתיקין אותן על
האור (פסחים סב:). וגבי
גירצילי עבדי' אסור. דהאי
נמי לפגם הוא דלמך צליעה
משפחה צדופטו של כלי לילה
אחת הופט טעמו ומתקלף,
וחו לא משפחת לאוכל שיהא
נפלטת לתוכו (שם). לא

אסרה תורה אלא קדירה בת יומא. שפילם זה עסי' היום, אכל ציטל זה אמתול כבר הפי' זה טעמו צלית לילה וזו
כשפולטו צמנשלו אית אלף לפגם (ע"ז טו:). דלא פגמה פורתא. מטעם הכלי נפגמה הלעילע. **מדרבנן נשמע**
לר"ע. לר' יוחנן פריך דלמך לעיל כל איסורים שבתורה אין היתר מצטרף לאיסור חזן מאיסורי נזיר ואוקומנא כר"ע. מביי לר"ע
שמעינן ליה דלמך צאיסורי נזיר היתר מצטרף לאיסור ובשאר איסורי לא איירי מדי, ור' יוחנן אמאי לא אמר דכי היכי דלית ליה
ליה צאיסורי נזיר אית ליה נמי בשאר איסורי, הא ממאי דשמעינן להו לרבנן צטעם כעיקר מנין למשמע מיה נמי דעמיה דר"ע
ביתר מצטרף לאיסור (שם). לאו אמרי רבנן כו'. וקא אמרי נמי הכי בשאר איסורי, לר"ע נמי דמפיק לה היתר מצטרף
לאיסור איכא למימר נמי דלית ליה מכלן אהך דן לכל התורה כולה (שם). א"ל. כיון דמוקי ליה דר"ע להיתר מצטרף לאיסור לא
מנין למימר מכלן אהך דן (שם). משום דהוה נזיר וחטאת כו'. דכדכופא אחריתי נמי כתבה רחמנא ושי כתובין הצאין כו',
מנהו (שם). יכול אפילו שלא בלע. הנוגעת זה ממנה קאמר רחמנא יקדש (שם). עד שיבטל בבשרה. כגון בהתקף שומן
תעלות וכן ממנו ז' של שלמים ונגעו נג, ומכאן אט למדיס היתר מצטרף לאיסור תקדשים, ואין ללמוד מכאן טעם כעיקר, שאין
זה טעם אלא ממש (ובחים צז:). להיות כמורה. הנוגע זה ונעל ממנה (חולין צט:). שאם פסולה היא. אם פסולה היתה
התעלת, כגון פיגול או פסול אחר, תיפסל. לך זו שנלגה ממנה, ואם כשרה. התעלת, תאכל כחמור שבה. מהינא ליועלת
היתנה לאסור צלפילה אלף חמור שבה. כחומר התעלת שנלגה צה, לפנים מן הקלעים ולזכרי כהונה ולילה אהך. שהיי ים
זה צ' מינן אהך חמור ואהך קל וכולה הולכת אהך חמור, אלמנא היתר מצטרף לאיסור (פסחים סו: וכו"ז חולין שם). ורבנן
ילפס מתניה ש"מ דוקא הני קאמר (פסחים שם). נזירי מקדשים לא ילפינן. חולין להחמיר לא גמרי מנין מקדשים, דנין
קדשים להיתר חמור (שם) ונשי' בגמ' גירסא אחרת, ורשי' (שם). לימד על איסורי נזיר שהן מצטרפין. ומלכיליהו לתרניס
אזין צמדל אכילה לימד שמצטרפין (שם). השתא י"ל היתר מצטרף לאיסור. ל"ל דכתב רחמנא קרא להכי (שם).